

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3139/2020. (V. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VII.30.783/2017/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (dr. Szlamka Gergely ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Kúria Gfv.VII.30.783/2017/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére hivatkozással.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege szerint az indítványozó mint adós csődeljárás lefolytatása iránti kérelmet nyújtott be, és a jelzáloggal biztosított kötelezettségek között egyebek mellett két pénzintézet követelését is feltüntette. Ők azonban nem jelentettek be határidőben hitelezői igényt az eljárásban, és ezért hitelezőként nem kerültek nyilvántartásba vételre.
- [3] Az indítványozó által ezt követően benyújtott csődegyezség jóváhagyását a Fővárosi Törvényszék 23.Cspk.7/2017/33. számú végzésével megtagadta, és a csődeljárást megszüntette. A megállapodás egyik pontja szerint ugyanis az adós arra kérte a bíróságot, hogy a „megfelelő határidőben kiértésített, de a csődeljárásba be nem jelentkezett hitelezőket határozatban kötelezze a jelzálogjogok, illetve a végrehajtási jogok törlésére”. A bíróság szerint viszont az egyezség csak „az igennel szavazó hitelezőket kötelezi az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett (zálog- és végrehajtási jog) jogok törlésére vonatkozó nyilatkozat kiadására, ezzel szemben viszont az egyezség nem hajtható végre a nemmel szavazó és a távol maradó, illetőleg be nem jelentkezők vonatkozásában”. A végzés kitért rá, hogy a nyilvántartásba nem vett követeléssel rendelkező két pénzintézetnek az eljárás során benyújtott kifogásait elutasították, és a kifogást elutasító végzések külön fellebbezés hiányában a csődeljárást befejező végzés ellen előterjesztett jogorvoslati kérelemmel támadhatók. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 15.Cspkf.44.840/2017/3. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. Rámutatott, hogy az adós reorganizációs programjának alapját az ingatlanok hasznosítása képezi, ezért ahhoz szükséges az ingatlanokat érintő terhek törlése. E nélkül a csődegyezség végrehajtása nem teljesíthető. A törlésre vonatkozó egyoldalú kérelem teljesítése azonban „az egyezség jogintézményével ellentétes lenne, mert olyan személyekre is kihatással lenne, akik az egyezség megkötésében nem vettek részt”. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a Gfv.VII.30.783/2017/5. számú végzésével a jogerős végzést hatályában fenntartotta, megerősítve, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jelzálogjoggal és végrehajtási joggal rendelkezők szempontjából a csődegyezség joggal való visszaélést valósított meg: az adós ugyan tájékoztatta az ingatlanain zálogjoggal rendelkező pénzintézeteket a csődeljárás kezdeményezéséről, arról azonban nem, hogy „hogyan váltak a bankok az adós hitelezőivé, miért küldött számukra értesítést, milyen jogviszonyból ered hitelezői igényük. [...] A hitelező bankok az adós csődeljárás megindításáról szóló értesítésének időpontjában nem tudták, hogy azok az ingatlanok, amelyekkel szemben az igényüket érvényesíteni kívánják, a csődeljárás hatálya alá került adós tulajdonában állnak, az adós tehát az adott eljárásával meggátolta alanyi joguk csődeljárásban való érvényesíthetőségét.” (Kúria Gfv.VII.30.783/2017/5. számú végzése, Indokolás [36]–[37]) Emiatt a csődegyezség nem volt jóváhagyható.
- [4] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Panaszában arra hivatkozott, hogy a Kúria – megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot – olyan személyek számára biztosított lehetőséget az eljárásban történő részvételre, akik nem minősültek félnek az eljárásban: a két érintett, de hitelezőként nyilvántartásba nem vett pénzintézet számára az első- és másod-

fokú határozatokat megküldték, számukra fellebbezési és észrevételezési lehetőséget biztosítottak, továbbá az eljáró bíróságok döntésüket részben az ő észrevételeikre és érdekeik védelmére alapozták.

- [5] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [6] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt, mivel a Kúria végzését 2018. február 21-én vette át, a panaszt pedig 2018. április 21-én adta postára. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. A rendes jogorvoslattal nem támadható, felülvizsgálati jogkörben hozott kúriai végzés alkotmányjogi panasszal támadható, a kérelmező alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége – mivel a támadott végzéssel lezárt eljárásban félként részt vett – fennáll. Az alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmére alapították, és a kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek is eleget tesz.
- [7] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [8] Emlékeztetni szükséges mindenekelőtt arra, hogy az Alkotmánybíróságnak részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmát érintően. Jelen ügy ehhez képest nem tartalmaz olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [9] Az indítvány továbbá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem veti fel. Az indítványozó alapvetően azt sérelmezi, hogy az eljáró bíróságok a nyilvántartásba nem vett követeléssel rendelkező két pénzügyintézet érdekeinek figyelembevételével tagadta meg a csődegyezség jóváhagyását. Ezzel szemben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a csődegyezség jóváhagyásának megtagadására azért került sor, mert a bíróságok jogértelmezése szerint az törvénysértő módon olyan hitelezőkre is kiterjed volna, amelyek (akik) a csődeljárásban nem vettek részt.
- [10] Az eljárásban való részvétellel kapcsolatban szükséges rámutatni egyrészt arra, hogy a Fővárosi Törvényszék 23.Cspk.7/2017/33. számú végzése szerint a pénzügyintézetek kifogásait elutasító végzések külön fellebbezés hiányában a csődeljárást befejező végzés ellen előterjesztett jogorvoslati kérelemmel voltak támadhatók. Másrészt az Alkotmánybíróság – a bírói döntések indokait kifogásoló alkotmányjogi panaszokat elbíráló korábbi döntéseihez hasonlóan – jelen ügyben is emlékeztet arra, hogy „a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak”, annak tárgya nem törvényességi felülvizsgálat. „Az Alkotmánybíróság ugyanis az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; legutóbb megerősítette: 3056/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [19]}. [...] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállón értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e jogági dogmatika elfogadott szabályaihoz {3207/2015. (X. 27.) AB végzés, Indokolás [12], illetve 3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [18]}.” {3117/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]} „Az, hogy az indítványozó a konkrét ügyében – a jogorvoslat ellenére – pervesztes lett, azaz a jogerős határozatot hozó bíróság nem osztotta (jogi) álláspontját egy konkrét kérdésben, nem teszi az eljárást tisztességtelenné, emiatt nem válik az eljárás és a döntés önkényessé sem” {3327/2014. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [11] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a bíróság döntése – a csődegyezség jóváhagyásának a megtagadása – tartalmilag helyes-e és megalapozott indokokon nyugszik-e. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek és magára nézve hátrányosnak tartja, nem alkotmányossági kérdés.

- [12] 5. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. április 28.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/796/2018.

• • •